

כתובות עד

עניין: מה בין חכם לרופא

שיח יצחק דרוש לשבת שובה

תפארת שלמה פרשת כי-תשא

בגמרא (כתובות ע"ד ע"ב) תנו רבנן הלכה אצל חכם והתירה מקודשת, אצל רופא ורפא אותה אינה מקודשת, מה בין חכם לרופא, חכם עוקר הגדר מעיקרו ורופא אינו מרפא רק מכאן ולהבא, עיין שם בתוספות שהקשו לפרש"י. הנ"ל לבאר על פי רמזו כפי המצואר צוהר חדש (פ' בלק דף ס"ז ע"א) על פסוק (ירמיה יז, יד) רפאני ה' וארפא, כי כל אסוותא דעלמא ציד הקדוש צרוך הוא אינון, אך איית מנהון דאתמסרו לידא דשליחא, ואיית מנהון דלא אתמסרו רק צידא דהקדוש צרוך הוא אינון, ואינון דעל ידי שליחא לזמנין מתהדרין, אצל דקודשא צריך הוא מסי ולא מתהדרין לעלמין. וזהו כוונת הגמרא אצל רופא ורפא אותה אינה מקודשת, כי עדיין אינה בטוטה בצריאותה פן ישוב חלאתה, אצל כשהלכה אצל חכם והתיר לה מן השמים על ידי השם יתברך, הוא עוקר הדבר החולאת מעיקרו צתיקון העליון וממתיק הדינין, ולכן מקודשת כי לא ישוב עוד לעולם.

מדרגה שניה הוא השב מראה והיינו מיראת עונש עולם הבא או עונשו של גיהנום, ואין מעלתו גדולה כל כך כמדרגה הראשונה, כי אין חשיבותו בכוסף לשוב עד ה' מאהבתו ודי לו במה שנוזהר אח"כ שלא לחטוא, ואינו מתחרט כל כך להיות מצטער הרבה על עברו מצות ה' בראשונה, וגם אינו רואה להוסיף גדרים וסייגים לעשות לפנים לו, ודי לו במה שנוזהר במה שאסרה תורה. א"כ אין חטאיו הראשונים נמחים מכל וכל, שאין דבר נעקר לגמרי בו כי אם בחרטה חזקה וצער גדול שמצטער ורוצה שלא היה בא מתחילה לידי כך, כמו בהתרת גדר ע"י חרטה ופתח, ודבר זה נדמה לחולה שמקבל רפואה שאין הרפואה עוקר המחלה מעיקרו רק מרפא מכאן ואילך כמ"ש רז"ל בפרק המדיר (כתובות עד:) "הלכה אצל חכם והתירה מקודשת, הלכה אצל רופא ורפא אותה אינה מקודשת". והטעם שחכם עוקר הגדר מעיקרו, ורופא אינו מרפא אלא מכאן ואילך. וע"ז אמר הכתוב (ירמיה ב,

וע"פ הקדמה האמיתית הנ"ל יובן לנו היטב ג' חלוקי המדרגות בדרכי התשובה, והם הא' תשובה מאהבה ענינו מצד התבוננו באהבת ה' ובאהבת תורתו הק' ובטוב טעמה שרוצה להתקשר בקדושה ולהעלות רוחו ונשמתו למקום הקדש. זה השב עבודתו שלימה מאד, שאף שכבר הרגיש נועם מתיקות העוון ויש לו נטיה רבה וכוסף חזק לחטוא מצד שכבר נכשל והטומאה הדבוקה בו ממשיכו מאד לעשות עוד כמ"ש (אבות ד, ב) "עבירה גזרת עבירה", והוא סר ופירש מן העוון, הרי עובד ה' בשני יצרים שבו ביצר טוב וביצה"ר שמהפך כח הרע הנטועה בו לטוב כפי רצונו יתברך בשורש העליון, שעל תנאי זה עלה במחשבה כל היצר הרע. נמצא שעל כל

תניא ח"א פ"ז

שיעשה תשובה גדולה כל כך שזדונות נעשו לו כזכויות ממש שהיא תשובה מאהבה מעומקא דלבא באהבה רבה וחשיקה ונפש שוקקה לדבקה בו ית' וצמאה נפשו לה' כארץ עיפה וציה להיות כי עד הגה היתה נפשו בארץ ציה וצלמות היא הסטרא אחרא ורחוקה מאור פני ה' בתכלית ולזאת צמאה נפשו ביתר עו מצמאון נפשות הצדיקים כמאמרם ז"ל במקום שבעלי תשובה עומדים בו' ועל תשובה מאהבה רבה זו אמרו שזדונות נעשו לו כזכויות הואיל ועל ידי זה בא לאהבה רבה זו